

NOVA DOBA

Licejska knjižnica

Ljubljana

Stane mesečno 7 Din, letno 84 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašanju popust.
Posamezna številka 1 Din.

Izhaja
v torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva 1, pritličje, desno. Tel. 65
Upravišтво: Strossmayerjeva 1, pritličje, levo. Tel. 65
Račun pri poštnem ček. zavodu št. 10.666.

Janjičev razgovor s Stjepanom Radićem.

Ministrski predsednik Pašić okreval. — Posvetovanje v predsedstvu vlade. — Vodilni radikalni krogi obsojajo postopanje dr. Janjića v Zagrebu.

Beograd, 8. maja. Politični in parlamentarni položaj je neizpremenjen. Vsa pozornost je obrnjena na Zagreb, kjer fraternizirajo radikalni člani anketne komisije z radićevskimi poslanci. Ministrski predsednik Nikola Pašić je popolnoma okreval. Danes dopoldne je prvič po bolezni prišel v predsedstvo vlade in prevzel vodstvo vladnih poslov. Resortni ministri so mu poročali o tekočih zadevah. Predsednik zakonodajnega odbora Ljuba Jovanović je poročal ministrskemu predsedniku o odborovem delu, zlasti o sprejetju stanovanjskega zakona. Skupščinski predsednik Marko Trifković je po daljšem bolehanju tudi danes ozdravel. Ob 10.30 dop. se je razgovarjal z ministrskim predsednikom o nadaljnjem skupščinskem postopanju. Za popoldne je napovedan sestanek obeh

voditelje Narodnega bloka, Nikole Pašića in Svetozarja Pribečevića.

Beograd, 8. maja. Jutranji listi so danes priobčili razne politične komentarje k razgovoru, ki ga je imel radikalni poslanec dr. Voja Janjić včeraj v zaporu s Stjepanom Radićem v prisotnosti Pavla Radića in dr. Nikića. Na merodajnih mestih v vodstvu radikalne stranke izjavljajo, da ta razgovor dr. Janjića ne odgovarja splošnemu razpoloženju v vodstvu radikalne stranke. Dr. Janjić ni imel za razgovor z Radićem nikakega pooblastila od vodstva stranke in je to storil na lastno odgovornost. Splošno se obsoja postopanje dr. Janjića, ki bi moral kot član anketne komisije postopati strogo objektivno in nepristransko in se ne bi smel podajati v neprijetne situacije.

Pomen konference Male antante.

Stališče napram Nemčiji. — Skupen nastop proti boljševiški akciji. — Vprašanje dunajske boljševiške centrale. — Razprava o bolgarskih dogodkih

Beograd, 8. maja. Zunanji minister dr. Ninčić je s svojim spremstvom sinoči prispel v Subotico, kjer se je sestel s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem. Oba zunanja ministra sta nato skupno nadaljevala vožnjo proti Bukarešti, kamor prispeta danes ob 15. Rumunska vlada pripravljata obema državnikom na kolo-doru v Bukarešti svečan sprejem.

V merodajnih beograjskih diplomatičnih krogih naglašajo o pomenu konference Male antante sledeče: Sestanek je zelo važen, ker imajo zastopniki držav Male antante precizirati svoje stališče napram sedanjim političnim dogodkom v Evropi. Splošno se konstatira, da je položaj v Evropi zelo resen in da postaja vsak dan resnejši. Potrebno je, da se članice Male antante združijo in da kompaktno nastopajo. Posledica izvolitve Hindenburga v Nemčiji je, da reakcionarna militaristična in revanšistična struja

prihaja na površje. Mala antanta mora zato zavzeti točno stališče napram Nemčiji. Najvažnejše vprašanje pa je vprašanje zajezitve boljševiške akcije, ki dobiva povsem nove in nevarne forme. Tej akciji mora posvetiti Mala antanta vso svojo pozornost. V novoustanovljenih državah je treba zgraditi enotno fronto proti boljševizmu. Dalje je Mala antanta dolžna, da se temeljito bavi s vprašanjem boljševiške centrale na Dunaju, ki jo znatno favorizirajo gotovi dunajski krogi. Jugoslavija sama je že storila primerne diplomatične korake. Potrebno je, da ukrene Mala antanta na Dunaju skupno demaršo v istem smislu. Konferenca se bo obširno bavila z dogodki na Bolgarskem.

V nedeljo, 10. maja majniški izlet v Šoštanj povodom otvoritve Sokolskega doma!

Politične vesti.

V NOTRANJEPOLITIČNEM POLOŽAJU vlada slej kot prej splošen mir. Zunanji minister dr. Ninčić se je skupno s češkoslovaškim zunanjim ministrom odpeljal preko Subotice v Bukarešto na konferenco Male antante, ki se vrši 9., 10. in 11. t. m.

Dnevne vesti.

KRALJ IN KRALJICA odpotujeta dne 16. t. m. v Dubrovnik. V Dalmaciji ostaneta nekaj dni, nakar se odpeljeta na Bled.

NOV VOZNI RED stopi na naših železnicah s 1. junijem v veljavo. S tem dnem se uvede več direktnih vlakov in specialnih kompozicij. Poveča se tudi število vlakov.

NEMŠČINA NA OSNOVNIH ŠOLAH. Prosvetni oddelek v Ljubljani je odredil, da se ima s poukom nemščine pričeti na osnovnih šolah v četrtem razredu in to le za nadarjene otroke. Doslej se je pričelo poučevati nemščino že v tretjem razredu.

PRESTOP V PONAVALJALNE ŠOLE iz vsakdanjih šol je po odredbi prosvetnega oddelka učencem odslej prepovedan. Dovoljevati se sme le v iz-

RADIĆEVSKI MANDATI PRED ANKETNO KOMISIJO. V četrtek ob 10. dopoldne je pričela anketna komisija v palači sodnega stola pregledovati in razpravljati o preiskovalnih spisih, nanašajočih se na Stjepana Radića, dr. Mačka in njegove tovariše. Komisija bo najbrž že v soboto zaključila svoje delo.

rednih slučajih. Taki učenci morajo torej v bodoče obiskovati osnovno šolo do konca šolskega leta. Potem šele smejo prositi dovoljenja za prestop v ponavljalno šolo.

NOVE KNJIGE! Stanojević St., Narodna enciklopedija Srba, Hrvata, Slovenaca I. in II. zv. a Din 40.—, Zbornik znanstvenih razprav IV. let. (Juridika) Din 60.—, Lah dr. Iv. Knji-ga spominov vezana Din 45.—, Krek dr. J. E., Socializem II. ponatis Din 80.— nevezan v zalogi knji-garne Goričar & Leskovec, Celje. 465

PROTI ODEBELEOSTI deluje s kolosalnim uspehom samo »VILFA-NOV ČAJ«. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. Proizvaja: Laboratorij Mr. D. Vilfan, Zagreb, Prilaz 71.

Celjske novice.

DEPUTACIJA CELJSKIH GO-SPODARSKIH KROGOV V BEOGRADU. V četrtek je prispela v Beograd deputacija industrijcev in trgovcev iz Celja, da interevenira pri finančnem ministru v zadevi ukinjenja carinarnice v Celju in Trzinu. Deputacija je posetila ministra za šume in rudnike dr. Žerjava, finančnega ministra dr. Stojadinovića in generalnega ravnatelja carin Vaso Dimitrijevića. V tej zadevi je že interveniral minister dr. Žerjav pri finančnem ministru, ki je v četrtek izjavil odposlanstvu iz Celja, da bo stvar osebno proučil. Pričakovati je, da carinarnici v Celju in Trzinu ne bosta ukinjeni, reducirati pa se namerava del obojga. Po

našem mnenju tudi ta redukcija ni na mestu.

JAVNIM NAMEŠČENCEM! V torek, dne 12. t. m. se vrši občni zbor »Društva javnih nameščencev v Celju«. Grenke besede mi sifijo vedno na jezik, kadar mi treba govoriti o uradniških organizacijah, o bednem uradniškem položaju in o uradnikih, kako se oni zavedajo tega svojega položaja in kako si ga skušajo ali ne skušajo izboljšati. Ne vem, ali je še kje na svetu kaka država, kjer bi imel uradnik tako malo smisla za skupnost sploh, tako malo smisla za skupno borbo v dosego svojih najsvetejših pravic, svojega najelegantnejšega zahtevka: človeka vredne eksistence njega same-

Franjo Roš:

Pod kraguljem.

(Iz zapiskov 1916.)

5.

Dva dni pozneje.
Vero sem zagledal pred seboj. Prihajala mi je nasproti po stezi ob potoku. V levičji je držala odprto knjigo in z njo zadevala ob cvetove ajde, ki se je belordeča širila tja do bližnjega griča. V razgretem zraku in od cveta na cvet so se šumeč opotekale čebele.

»Vera?«

»Pa ti?« Izpod širokega svetlega slamnika s sivim trakom se je ozrla vame. Videl sem, da je njen obraz svež in zdrav vse bolj, nego je bil ob zadnjem svidenju. Lica so bila polnejša, mehkejša, trpke poteze v njih so izginjale. Občutek davnega občutka se je rahlo zganil v meni.

»Pijem«, sem dejal s trdim podarkom, ki naj bi udušil ono, kar se je bilo premaknilo v meni.

»Dolgo si hodil«, je rekla in stopala dalje pred mano.

»Dolgo in težko. Ali zdaj je konec, mislim, in začetek.«

»Začetek zate. Meni pa je minilo vse. Saj veš?«

»Vem, Vera.«

»Ti ne veš, kako je bilo. Ali verjemi, da se mi mnogokdaj nesmiselno zdi, čemu zjutraj vstajam, čemu se ne gujem to svoje življenje. Čemu, zase? Vrgla bi je proč, kakor raztrgano krilo, ki sem je nosila pred leti. Čez plot ...«

Tako nenadoma se mi je razkrihla, da sem se začuden in skoro razburjen ozri vanjo.

»Čudiš se. A jaz se ne zakrivam. Tebi ne. Čemu bi se? Saj je brez pomena vse.«

»A jaz ne mislim tako, Vera. Glavne je, da je človek prost v sebi, s seboj. Potem je močan, da preboleva, prenaša. Zunanja nasilja se razbijajo ob tebi.«

»Dobro je, a mogoče ni, da bi bila iz brezčutnega kamna. To boli, ko vidiš, da si ogoljufan za svoje sanje. Nisi močan toliko, da bi zadržal nasilje. Če bi zavrгла sanje, ki so mi življenje, tedaj bi bila tak kamen. Ne morem.«

»Tudi jaz nisem kamen. To vse, kar je šlo preko mene, sem občutil s trpljenjem. Ali to trpljenje mi je dalo spoznanje, da je življenje tako, kakor je. Samo eno dobro je mogoče. Prezir na zunanjo prostost v notranjosti. S to prostostjo uživaj, kar še ostane vselej: samega sebe v sebi in v tej čudoviti

prirodi vsenakrog, katere del smo. To je stokrat vredno, da zanje prezreš vse drugo, kar je plitvo in nasilno. Treba je rešiti, kar ostane dobrega in lepega.«

»O, jaz čutim prezir. V zabavo mi je. Ves svet mi je kakor Kreuz. Sovražim ga in to sovražstvo mi je v užitek. Včasih mi je v užitek. Včasih pa in ne samo včasih pa je drugače.«

Beli zobčki so se ji zagrizli v ustnice, strelala je predse, z desnico je nevede trgala liste z grmičevja. Nato je obstala, se izpod slamnika ozrla k meni in se nasmehnila trpko. Nehote sta se srečali najini roki in ostali druga v drugi.

»Dobro je, če se človek lahko izpove«, je rekla.

»Grehov, ki so jih storili drugi.«

»Pa še drug greh imam. Ali verjameš, da mi je včeraj Kreuz izpovedal ljubezen ravno tu ob potoku?«

»Kreuz?«

»Nič čudnega. Namen njegovega življenja je, da zanje triumfe, da zmaga-guje nad ženskimi srci. To so zmage, to so trofeje!«

»Ostuden bedak je.«

»Ves svet sovražim v njem. Pa sem mu včeraj izprva pustila zmago. Toliko hudobije je bilo v meni. Potem sem uživala njegov obraz, zadovoljen

z uspehom, ki se mu je zdel že itak samoočebni umljiv. Poizkusila sem, če je kaj igralko v meni. Še celo objel me je, da bi me poljubil. A potegnila sem mu z glave ono črno oficirsko kapo z zlatim robom in je potekla v visokem loku v potok. Planil je za njo v vodo, se vrnil opraskan od grmičevja in do kolen moker. Bil je poln začudenega užaljenja. Govoril mi je o šali, ki mu jo plačam s poljubom. Tedaj mi je bilo igre dovolj. Napotila sem se proti trgu, on za mano, a vso pot ni dobil besede od mene. Odslej bo mir, mislim.«

Umaknila je roko in sva šla dalje do roba svetlega bukovega gozda. Na štor posekane bukve je sedla, položila slamniki v mahovje. Odprla je knjigo in čitala polglasno zadnje poglavje Cankarjevega »Milana in Milene.«

V rahlo šumenje gozda, v utripanje zraka in zemlje je bilo kakor pesem, kakor dihanje. Zajelo je tudi mene. Sklonil sem se k njej, položil roko na njeno ramo in sem čutil vase vonj njenih težkih kostanjevih las. Ne vem, kako mi je bilo v srcu, le čutim. Ozrla se je vame z jasnim zaupanjem v globokih očeh. Sklonil sem se do njenih ust.

Napotila sva se domov.

»Daj mi roko, dragi!«

ga in njegove družine. Še nimaš dovolj vednega tarnanja, vednega zabavljanja, ki ljudem že preseda, tebi pa ne prinese nič drugega kot — ponižanje. Vsak je sebi najbližji! Ta stavek ni bil nikdar tako resničen kakor dandanes. Kdor le more, hiti brezobzirno čez trupa, da le doseže svoj namen. Ti pa držiš roke križem in kopteš prezgodnji grob sebi in svoji družini, ali pa svoji — časti, svojemu poštenju, kar je enakovredno, ni pa niti najmanj v interesu skupnosti, v interesu države. Družstva, ki bi morala zastopati tvoje interese, pustiš životriti, jim vežeš s svojo brezbriznostjo roke, jih ubijaš. In če odločujoči vprašajo uradniške interpellante: Koga pa imate za seboj? Koliko jih je? morajo ti premagani povesti oči, ker nimate za seboj niti blizu celokupnega javnega namene. Če torej bočete, da naše društvo še deluje, pridite vsi na občni zbor, brez ozira na kategorije in njihove stopnje! Kadar bomo vsi za enega, eden za vse, bomo dosegli uspehe. S. Raič.

IZ UČITELJSKE SLUŽBE. Učitelj g. Maks Wudler v Celju je pomaknjen v 2. skupino II. kategorije.

ZBOROVANJE CELJSKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA se vrši v soboto, dne 9. t. m. ob 10. dopoldne v Zalcu in ne v Celju, kakor je bilo prvotno objavljeno.

BRAT LEON ŠTUKELJ, ki predava v soboto ob 8. zvečer v celjskem Narodnem domu o svojem izletu na Finsko, pride v Celje v soboto ob 1. uri 20 minut pop. v brzovlakom. Pozivamo članstvo sokolskega društva, da pride k sprejemu na kolodvor.

MAJNISKI IZLET CELJSKEGA SOKOLSKEGA DRUŠTVA V ŠOŠTANJ. Članstvo celjskega društva, ki ni udeleženo pri društveni izbirni tekmi, članice in gojenke izletijo v nedeljo v Šoštanj. Odhod z vlakom ob 7. uri 50 minut zjutraj do Rečice na Paki, odkoder odidemo na Goro Oljko. Po odmoru in razgledu ob 12. uri odhod v Šoštanj k otvoritvi Sokolskega doma. Na železnici je dovoljena polovična vožnja. Z izkaznico, ki jo vsakdo dobi pri načelniku oz. načelnici, in ki jo je treba izpolniti, kupite v Celju celj. vozni listek do Šoštanja. V Rečici listka ne oddate, ker velja s potrdilom udeležbe zleta, ki si ga vsakdo priskrbi v Šoštanju, tudi za nazaj. Brašno (jedila) vzemite seboj. Pripeljite seboj tudi znanke in prijateljce. Članstvo in gojenke odidejo v civilu in ne, kot je bilo zadnjič javljeno, v kroju.

MUZEJSKO DRUŠTVO V CELJU ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 16. maja ob 20. uri v klubovi sobi Celjskega doma. Dnevni red: 1. Poročila odbornikov; 2. vožitev novega odbora; 3. slučajnosti.

TATVINE. V torek, dne 5. t. m. je bilo iz stanovanja fotografa gosp. Fr. Kunška na Cankarjevi cesti ukradenih več oblek v vrednosti okoli 6600 dinarjev. Storitca se je že v četrtek po-

srečilo izslediti. Zadnje dni je bilo v Celju izvršenih več tatvin. Ker pa preiskava še traja, moremo objaviti vse slučaje šele v prihodnji številki. Občinstvo se nujno opozarja, naj ne pušča stanovanjskih vrat in pritličnih oken odprtih, kajti ravno pri zadnjih slučajih tatvine se je dognalo, da je to dejstvo omogočilo tatovom izvršitev njih namena.

CELJSKA »ZAŠČITA DECE IN MLADINE« je sklenila na svoji zadnji odborovi seji, da bo tudi letos pobiral članarino od hiše do hiše v Celju in okolici sluga mestne osnovne šole gosp. Jos. Kmecl. Letna članarina znaša za redne člane po 10 Din, za podporne pa manj. Nabrana članarina se porabi izključno le za podpore najrevnejšim otrokom, in se cenjeno občinstvo vsled tega vljudno prosi, da ne odklanja pristopa k temu človekoljubnemu društvu. Zapuščina po blagopokojnem veletrgovcu Ant. Kolencu je glasom oporoke namenjena samo za stavbo zavetišča najrevnejšim osirotelim otrokom; ta naložena vsota je v sedanjih dragih časih še premajhna, da bi se moglo pričeti s stavbo. Drugega denarja pa društvo žal nima za podporo najbednejšim, razun že omenjene članarine, za katero se v imenu ubogih sirot še ponovno in lepo prosi. — Za odbor: Joško Bizjak, t. č. predsednik.

ZAHVALA. Podpisana organizacija se najiskrenejše zahvaljuje vsem,

ki so ob priliki razvitja prapora in veselice prispevali in sodelovali ter tako pripomogli k najlepšemu moralnemu uspehu. Zdravo! — Mestna Orjuna Celje.

NOČNO LEKARNIŠKO SLUŽBO ima prihodnji teden lekarna »Pri orlu«, Glavni trg.

PROSTOVOLJNA SODNA DRAŽBA. V zapuščinski zadevi po dne 23. aprila 1925 v Celju umrli Ani Šmir se vrši v sredo, dne 3. junija t. l. ob 9. uri dopoldne na licu mesta (Gospiska ulica št. 3) prostovoljna sodna dražba v zapuščino spadajočih stvari, in sicer: obleke, pohištva in perila.

SVINJSKI SEJEM V CELJU v sredo, dne 6. maja. Pripeljanih 250 prašičev. Prodanih 80 komadov. Cena svinj je bila povprečna: 6 do 7 tednov stari prašiči komad 50—100 Din, 8 do 9 tednov stari 100—150 Din, 9 do 12 tednov stari 150—200 Din, 4 mesece stari 250—300 Din, 7 do 8 mesecev stari 500—600 Din. Ker se dovažna svinjske sejne vedno večje število plemenskih svinj, posebno pa od 7 do 12 tednov starih, se interesenti opozarja, da se nudi sedaj vsakemu prilika, da si nabavi po zelo nizki ceni plemenske svinje.

V KONCERTNI KAVARNI »CENTRAL« V CELJU se vrše vsak večer salonski koncerti češkega kvinteta iz Prage z Jazz-Band vlogami. 332

Gledališče.

Repertoar:

Petek 8. maja ob 20.: »Čvor«. Gostovanje zagrebskega Narodnega gledališča. Izven.

„Pereant možje!“

(»Svet brez mož«.)

Burka, pri kateri je od gledalca odvisno, ali se smeje — zlasti če zasedba ni prvovrstna. Lahkokrila stvarca, ki obravnava borbo emancipiranih mladih deklet proti vsemu, kar je moškega, s končnim učinkom, da se izkažejo porajajoča se ljubezenska čustva pri teh dekletih močnejša od njihovega prepričanja in naziranja.

Predstava burke »Pereant možje!«, ki se je vršila v petek, dne 1. t. m. v mestnem gledališču v domači zasedbi, ni dosegla zaželenega efekta; deloma vsled kakovosti dela samega, deloma vsled nepopolnosti uprizoritve. Igro je režiral g. Velušček z vso svojo dobro voljo — toda kaj pomaga tudi najboljša hotenje režiserjevo, če ni v vseh igralcih ukoreninjen čut absolutne discipliniranosti?

Ga. Gradišnikova je igrala zagrizeno »emancipiranko« Gusti Požarjevo z odločnim povdarmom njenih lastnosti in s hvaljevredno rutino. Z zadovoljstvom treba pozdraviti novo pridobitev za naš oder: go. Novakovo. Svojo vlogo (Pav. Gostičev) je podala z vso v svojo sigurnostjo. Vsekar je to odski talent. Gdč. H. Mirnikova (Kristina Majerjeva) je bila zlasti v tonu nekam prisiljena. Videl sem jo že v neprimerno drugačnih vlogah. Tudi ga. Sadar - Vrbachova se v svoji vlogi (Adela) ni počutila dobro. Gdč. Stadlerjeva (Ljudmila Berce) in gdč. Feranlova (Mici) sta šele začetnici. G. Pfeifer je podal svojega koncipijenta dr. Trdino medlo in premalo živahno. Dobra figura je bil g. Plahuta kot zakrknjen samec v vlogi solificatorja Brtonelja. Maska g. Boleslavskega v epizodni vlogi solic. Rahneta je bila zelo srečna in izrazita. Dostojno je kreiral odvetnika dr. Žolno g. Velušček. Gg. Pele (Trinajstič), Novak (hišnik) in Arnšek (postrešček) so skušali ustvariti iz svojih malih vlog, kar se je pač dalo. G. Čuden kot pismonoša ni zadovoljeval.

Scenerija je bila primerna. Pred mesecem dni je dobil oder novo rampo, ki je bila že zelo potrebna. Enotnega odrskega jezika iščeš zaman na celjskem odru; sicer pa v ostalih dveh slovenskih gledališčih tudi ni dosti boljše. Gledališče je bilo zelo slabo obiskano, kar je še povečevalo medli vtis predstave. O celjskem ansamblu pa bi se dalo še mnogo pisati. Cr.

Kino.

KINO GABERJE. Petek 8. maja zaprto. — Sobota 9., nedelja 10. in ponedeljek 11. maja: »Mornar oceanskega broda.« Sijajna pustolovska vsefoigra. V glavnih vlogah Hoch Gibson, Laura de Plante, Howard Trussdell in Witt Jannings. Za mladino dovoljeno.

MESTNI KINO. Petek 8., sobota 9. in nedelja 10. maja »Kabnet voščenih kipov«. (Trije najgrozovitejši možje zgodovine.) Fantastična pripovedka v 6 dej. V glavnih vlogah Emil Jannings, Conrad Veidt in Werner Krauss.

Curiška borza

v petek 8. maja Zagreb: 8'35

ZAGREBSKA BORZA.

Dunaj: 0.08685—0.08785.
Milan: 2.5320—2.5620.
London: 299.25—302.25.
New-York: 61.42—62.42.
Pariz: 3.235—3.285.
Praga: 1.8260—1.8560.
Curih: 11.94—12.04.

Špirit 95° gorilni,
suhe in olj. barve, karbolinje, olje proti prahu,
lak, čopiči itd. edino pri tvrdki
20 **FRANC ČUK,** 14
Celje, Prešernova ulica št. 5.

»Duša, daj mi roko!«

Kaj je bilo? Tista ljubezen, ki je minila, ni bila. Bilo je prijateljstvo, globoko in nesebično, v katerem edino more dozoreti ljubezen, zrela in visoka. Ali dozori?

Zdaj je večer. Na vrtu sveti kresnica, tam druga. Pod širokim drevjem se skrivajo bele steze. V ozadju so začrtani obrisi smrek, ki stoje v visoki gruči tam in se ostro ločijo od svetlejšega neba, utripajočega v belih lučih. Murni se oglašajo s travnikov in njih godba utripa v noči.

Slonim ob oknu in s polnimi prsi pijem vase avgustovo noč, njeno dišeče vino. Kakor da v meni vse raste v svetlo neizmernost. To je življenje, ki je v sebi našlo cilj in življenje.

Pozdravljeno, življenje!

Vera, pozdravljena! (Dalje.)

Petar Petrovič:

„Čvor“.

(Komedijska v 3 dejanjih. K gostovanju zagrebskega Narodnega gledališča dne 8. maja 1925.)

Petar Petrovič je začel pisati pred 25 leti, ko je v hrvaški literaturi zavel veter »moderne« in ko se je med »sta-

rimi« in »mladimi« razvnel boj. Tudi njega so prištevili k »mladim«, dasi se je on vrlo malo brigal za hrup, ki je napovedoval novo zoro v hrvaški književnosti. On pa je pisal in pisal črtice, novele in fejtone. Črtice iz kmečkega življenja liškega. Potem so prišle drame. On ni kmet, oni pravi kmet, ki je odrasel v opankah, pa je vseeno pisal samo kmečke novele in drame, to pa zato, ker je vzljudil selo, ker je v njem preživel otroško in svojo dečjo dobo. Pa tudi zato, ker je tedaj, ko se je on pojavil v književnosti, bilo to nekako moda.

Pri Petroviču je vse, kar je napisal, iskreno. Njegovo selo ni tako, kakršnega so nam slikali romantičarji, ki so gledali kmečko življenje skozi sentimentalna očala, in kojih kmet je orisan kot sama dobrota in krepost. Petar Petrovič nam poda kmeta in življenje njegovo tako, kot je v resnici. Posebno pa ga odlikuje to, da opisuje samo selo, a ne zgolj selo iz Like. On ni hotel iti pot tradicije nekaterih naturalističnih pisateljev, ki so pošagali največjo pažnjo na to, da postavijo na oder osebe onega kraja, v katerem se drama odigrava, da so te osebe pokazane z naravnost fotografsko natančnostjo in da je tudi etnografski mo-

ment do zadnje podrobnosti očrtan. Sujeti, katere on obdeluje, ljudje, ki jih on prikazuje, niso samo iz Like, četudi govore liški žargon, temveč imajo širši, splošnejši pomen; oni se dajo zamisliti tudi kje drugje. Ravno to dejstvo je povzročilo, da se Petrovičeve igre gledajo z istim interesom po celi naši državi. Tako on ni samo pisatelj svoje domovine Like, temveč je jugoslovenski, naš pisatelj.

Njegovo oko se najraje ustavlja na vsem, kar je zdravega, krepkega in močnega. Zdrave in krepke so njegove žene in dekleta, močni njegovi možje, četudi je v njem kedaj tuge in pade njegov pogled na teptane in od neizprosne usode mučene, izmозgane reveže kot je Jovica v »Gozdu« (vprizorjeno v Celju l. 1921.) in Vasili v »Mraku« (vprizorjeno leta 1923.). Ali v glavnem so njegova dela prožeta vedrega in svežega zdravja. Glavni motiv mu je erotika.

V Celju so se do sedaj vprizorila njegova dela »Šuma« (Gozd), »Mrak«, »Pljusak« (Plaha), ki so nam še v dobrem spominu. Tretje dejanje »Gozda« — monolog starega Zolje — je prava himna gozdu, polna tepe poezije, »Mrak« pretresljiva vojna drama in »Pljusak« komedija, polna zdrave ša-

le, v kateri prevladuje oni zdravi smeh, ki pride od srca, oni smeh, s katerim se smeje kmet, ako ga ne tarejo skrbi.

Z današnjo komedijo »Čvor« (Vozel) ni imel pisatelj nobenih literarnih pretenzij, temveč samo odrske. Zgradil jo je na osnovi, ki je dobro zamišljena, da naniza venec komičnih situacij, ki spravijo publiko v trajen smeh.

Petrovič je hotel torej podati šaljivo komedijo, v kateri sledi eden smešni prizor za drugim; to se mu je v polni meri posrečilo.

Petar Petrovič, nazvan Pecija, se je rodil v Otočcu dne 21. septembra 1877. Gimnazijo je dovršil v Gospiću in šumarsko akademijo v Zagrebu. Kot gozdar je služil po raznih mestih na Hrvatskem. Sedaj živi v Zagrebu.

Leta 1909. je izdal svoje novele in črtice v knjigi »Ispod naših brda«. Prva njegova drama je »Rkač« (1904), potem »Ruška« (1905), za njo sledi »Suza«, štiri enodejanke »Čako«, »Maja«, »Seja« in »Braca« (1907), »Duše« (1910), »Šuma« (1915), zopet štiri enodejanke »U naviljcima«, »Rod«, »Čizme« in »Mala« (1916), »Mrak« (1912), »Pljusak« (1918) in »Čvor« (1920).

Dopisi.

KOZJE. Odkar se je s podporo nesamostojnih samostojnežev povzpeli na županski stolec gostilničar Podlinšek, se skuša s pomočjo tajnika SLS, znanega »govornika« Deželaka, vriniti vsepovsod in stega v svoji častihlepnosti roke po vseh mogočih, zanj dobičkanosnih funkcijah. Zanesel je s svojo klerikalno politiko razdor v Gasilno društvo in postavil načelnikom klerikalnega grajščaka Kobija, ki pa mu služi le za figuro. G. Kobi, ali imate še kaj ponosa? Zaslužne gasilce, ki ne marajo trobiti v županov rog, je izrinil z nesposobnimi iz odbora. — Diši mu tudi gerentstvo okrajnega zastopa in mu za dosego tega mesta ni nobeno sredstvo odveč. Toda g. Josip, do te stopnje je še zelo, zelo daleč. To ni kar tako, kot bi se reklo: takoj prinesem! Za korespondenco Gasilnega društva se uporablja pisalni stroj in papir sodišča, delo se izvršuje na sodišču. Je-li g. sod. predstojniku to tudi znano, in ali pozna dotičnega sodnega uradnika, ki rešuje na sodišču Podlinšku korespondenco? Na ta način g. župan ne boste prišli do spominske plošče, s katero Vas nameravajo hvaležni tržani ovekovečiti; prostor je že pripravljen, samo ne vprašajte, kje.

Sokolstvo.

OTVORITEV SOKOLSKEGA DOMA V ŠOSTANJU dne 10. t. m. obeta postati, po predpripravi in prijavah bratskih društev sodeč, mogočna manifestacija sokolske, narodne in državne misli v osrčju Šaleške doline. Pod pritiskom nepoštenosti, sebičnosti, neznačajnosti pojenjuje danes jugoslovanska misel v širokih masah. Zato mora ravno v krajih kakor je n. pr. Šostanj baš Sokolstvo kot najpozvanejši nosilec te ideje vzdržati ljuto borbo s številnimi protivniki, ki širijo zlo namero nerazumevanje ideje edinstva naroda in države. Naš praznik ni omejen le na svečani akt otvoritve *Sokolskega doma*, temveč je združen s pregledom naših vrst in utrd v tej obmejni sokolski trdnjavi, v kateri hočemo kot borbeno organizacijo znova ojačiti našo voljo do nacionalnega dela. Zdravo! — Odboj.

Sport.

Nogometna tekma med S. K. F. 39. pp. in S. K. F. pontonskega bataljona Ptuj se vrši v nedeljo, dne 10. t. m. na glaziji. Začetek ob 16. Vstopnina: sedeži 5, stojišča 3, za dijake in vojake 1 Din. Sodnik g. Rataje.

S. K. Celje. Za soboto 9. t. m. ob 18. uri sklicujem na Glazijo sestanek vseh članov, ki žele gojiti *lahkoatletiko*. Vabljeni so tudi nečlani. Kot trener bo fungiral znani olimpijec gosp. Poljšak. — Načelnik.

Gospodarstvo.

ČESKOSLOVAŠKA NA LJUBLJANSKEM VELESEJMU.

Českoslovaška republika ima na našem velesejmu svoj lastni, rično zgrajeni paviljon, ki pa o priliki vsakoletnih velesejskih prireditih ni bil baš najbolje zaseden. Za letošnji velesejem pa se pripravlja obiskovalcem prijetno presenečenje:

Celi paviljon zasede namreč Svaz československega dila v Pragi in so tozadevni dogovori že zaključeni. Svaz, ki uživa v Českoslovaški velik ugled, razstavi tudi v večjem obsegu na pariški umetnostni dekorativni razstavi in baje se bo del te razstave premestil na velesejem v Ljubljano. Českoslovaška umetnostna obrt je zelo razvita in razstava bo poleg svoje izredne zanimivosti gotovo marsikomu v vspodbudo.

Z veseljem in hvaležnostjo bomo sprejeli brate Čehe v našo sredo, velesejmu pa čestitamo na tej pridobitvi.

Poleg tega se namerava sejma v večjem obsegu udeležiti tudi češka industrija, zlasti v porcelanski in steklarski stroki. Baje bodo zelo lepo in obsežno reprezentirane tudi velike tvornice Škoda.

Nore stave.

Nedavno so listi poročali, da je neki mož stavil, da bo od Amsterdama do Marseilla prepotoval vso pot s tem, da se bo venomer prekuceval. Prekucniti se bo moral več kot milijonkrat, dokler ne pride na cilj. Na ta način bo napravil na dan približno 5 kilometrov poti.

Podobne norosti so napravili ljudje za stavo že dostikrat. Neki angleški list jih sedaj opisuje. Tako je Kemp, komik Shakespeareove igralske družbe, stavil, da bo preplesal vso pot od Londona v Norwich. Za to pot je rabil več tednov, nazaj grede pa ni rabil peš niti 9 dni.

Pred 50 leti je stavil možakar, da bo v kadunji, ki jo rabijo mesarji, preplaval Themso in se pomikal naprej samo z rokami. Stavo je dobil.

V Zedinjenih državah so ljudje večkrat stavili, da se bodo peljali v različne več ali manj oddaljene kraje v otroških vozičkih. Najbolj jo je menda pogodil oni gospod v Bostonu, ki se je dal za stavo kot dojenček oblečen s »cucjem« v ustih in ogromno otroško steklenico za mleko poleg sebe peljati v otroškem vozičku po vseh ulicah velikega mesta. Ljudje so seveda zijali za njim, toda on je dobil stavo in s tem prekosil vse, ki so se mu rogali.

Odgovorni urednik: **Rado Pečnik.**
Izčaja in tiska: **Zvezna tiskarna, Celje.**

Ha-Ha-Ha

ne bodeš strgal ne, imam močno obleko, ker sem kupil sukno v veletrgovini

R. Stermeckl, CELJE

katera prodaja tripežo sukno m Din 60,-, močen ševjet m Din 70,-, lini kamgarn m Din 90,-. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. Cenik zastoj. Trgovci engros cene.

Motorno kolo

skoraj novo, znamke **Puch 4 HP.** prodam z garancijo po zmerni ceni. Vpraša se v Zavodni št. 29. 2—1

Išče se

oskrbnika

na lepo posestvo; če mogoče brez otrok. Tri četrt ure od mesta, dobri pogoji, nastop takoj. Izve se v trgovini Franc Urch, Celje.

Odda se lepa velika

meblovana soba

s posebnim vhodom in električno lučjo za stalno ev' tudi za letovištarje. Poizve se v upravi.

Kupi se manjši **stari štedilnik.** V najem se iščeta dve **postelji z dobrimi žimnicami** za poletje. Ponudbe na **Ouvaroff, vila Heider, Dobrna pri Celju.**

Samo z novim izpopolnjenim

podgane in poljske miši

Cena steklenice Din 22,-

Odpira se tudi v lekarnah in drogerijah

Odlo Ratol - Zagreb - Bistrička 21

Za 1. junij iščem

delavnico

če mogoče dva prostora, za čevljarsko obrt. Ponudbe na **Ivana Lavtar, Celje, Za kresijo 5.**

Glasovirji in pianini

novi in rabljeni, po zmernih cenah vedno v zalogi. Oddaja se tudi na obroke. M. Ropas, 4 Celje. 4

Električno brušenje britev

škarij, lasnih strojev, nožev, gilet ter kuh. orodja in to samo v **brivnici Koštomaj, Celje-Zagreb**, kjer je tudi najceneja postrežba.

Sprejme se učenec.

Dominik Uršič, čevljarna, Celje, Breg šte. 1. 4—2

Izurjenega sollicitatorja

išče pisarna dr. Rapoc in dr. Stor v Mariboru. Vstop čimpreje. 2—2

Polnomasten uležan

sir-polemendolec

finega okusa, v hlebih 20 do 40 kg razpošilja po zmerni ceni **Mlekarska 3 zadruga** v Izlakah pri Zagorju. 2

V krojačnici za dame in gospode

IVAN BIZJAK, CELJE

Prešernova ulica, zraven magistrata so cene fazoni zelo nizke.

Postrežba zelo točna in solidna. Na razpolago so tudi vzorci raznega suknja iz prvovrstne tovarne v bogati izbiri in nizki ceni. 1303 Se priporoča! 30

Ant. Lečnik

urar in juvelir
Celje, Glavni trg št. 4
(prej **Pacchiaffo**).

Specialno pivo Porter in Eksportni ležak

se toči v

Hotel Evropa	Hotel Žumer	Delikatesa Zamparuti
» Skoberne	Kavarna Evropa	» Frece & Plahuta
» Celjski dom	» Central	» Stegu
» Beli vol	» Krušič	10—2

V gostilnah:

Braničor	Jelen	Kus	Špeglič	Berger	Pri angelu
Narodni dom	Filipčič	Schara	Natek	Radej	Skalna klet
			Čoh		

Naročila sprejema

Glavna zaloga pivovarne »**U n i o n**« **Laško, Celje,**
Levstikova ulica 3.

PRESELITEV OBRTI.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem preselil svojo

LONČARSKO OBRT

iz Kapucinske ulice št. 1 na Ljubljansko cesto v hotel »Krona« na dvorišču.

Priporočam se svojim cenj. odjemalcem še za nadaljnjo naklonjenost

Ignac Paušer, lončarski mojster.

Gorljivi špirit

prvovrstne lake, oljnate in suhe barve, firnež, terpentin, bencin, strojna in mazilna olja, mizarski klej, čopiče nudi vedno

Ivan Ravnikar, Celje.

Odojek in majska bovla

se dobi v soboto, 9. maja ob 18. uri v zajutrkovalnici

Frece & Plahuta, Celje.

CELJSKA POSOJILNICA D.

Stanje hranilnih vlog čez
K 120,000.000.—

V lastni palači Narodni dom (na oglu v pritličju).

Stanje hranilnih vlog čez
K 120,000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi za iste najboljše obrestovanje in največjo varnost. Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnica v Šoštanju na Glavnem trgu.

Umetniške razglednice

sortirane po 100 kom. za ceno
po Din 40, 50, 60 in 70 za 100 kom.

Cene samo za preprodajalce.

Knjigarna, umetnine in muzikalije

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi
in risalnimi potrebščinami.

Gostilna Lavrač na Zg. Hudinji

priporoča cenjenim gostom dobro ljutomer-
sko vino, pivo ter vsaki čas topla in mrzla
jedila. Postrežba prvovrstna. Lep izprehod.

Za obilen obisk se priporočata
A. in M. Misja, gostilničarka

Lep senčnat vrt

je otvorjen v gostilni

Pri mostu na Bregu

Prijatelje narave, dobrega zakuska in
žlahtne kapljice vljudno vabi k obisku
gostilničarka.

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

LASTNI DOM

stavb. in kreditni zadr. z om. zavezo v Gaberju pri Celju

Obrestuje hranilne vloge po 8%.
Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Jamstvo za vloge nad 1 milijon 250.000 Din.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica št. 15.

63-50

Marljivost, treznost in varčnost,
so predpogoj pravosti!

Iz malega rase veliko!

Na drobno!

Pri

Na debelo!

Kupujte

po konkuren-
čnih cenah v
veletrgovini pri
'Solncu'

Kupujte

po konkuren-
čnih cenah v
veletrgovini pri
'Solncu'

manufakturno in modno blago

kakorn. pr.: Sukno, hlačevina, tiskovina (Druck), cefir, volna za jumperje,
pavola v vseh barvah, prejca, vezenina, blago za prte, dežnike, kravate,
moško perilo, svilene robce, vence za neveste, flor nogavice l. t. d.

Platno belo in rujava,
Kupiš pri nas samo pravo.

Zato prepričajte se vsi,
Da pri nas po ceni se dobi.

A. Drogenik, Celje, Glavni trg 9.

Zahvala.

Za vse toplo sočutje, za krasno cvetje in za
mnogobrojno spremstvo ob smrti blagega očeta oziroma
soproga naša najiskrenejša zahvala!

Zlasti se zahvaljujemo č. g. župniku, oskrbni-
štvu graščine, občinskemu odboru in vsem uslužbencem
tovarne, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Loka pri Žusmu, 5. maja 1925.

Žalujoča rodbina

Pejcha - Pertlova.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod
trajnim državnim nadzorstvom.

V lastni palači pri kolodvoru.
Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkulantneje, hitro in toč-
no. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov
nad Kron 25.000.000.—

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.